

Αγγειακό Εγκεφαλικό Επεισόδιο

Τι είναι

Το αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο (ΑΕΕ) είναι μια κατάσταση κατά την οποία η ροή του αίματος στον εγκέφαλο διακόπτεται απότομα ή ελαττώνεται σημαντικά.

Τι το προκαλεί

Όταν ένα αγγείο, εντός ή εκτός εγκεφάλου, ρήγνυται (σπάει), προκαλεί αιμορραγία στο εσωτερικό του κρανίου (εγκεφαλική αιμορραγία), σχηματίζοντας αιμάτωμα. Αυτός ο τύπος ονομάζεται αιμορραγικό εγκεφαλικό επεισόδιο. Σε περίπτωση που διαταράσσεται η αιμάτωση του εγκεφάλου λόγω απόφραξης ενός αγγείου, το επεισόδιο ονομάζεται ισχαιμικό εγκεφαλικό επεισόδιο. Το ισχαιμικό ΑΕΕ μπορεί να είναι θρομβωτικό ή εμβολικό. Στο ΑΕΕ θρομβωτικής αιτιολογίας, ένας θρόμβος αίματος σχηματίζεται μέσα σε μια αρτηρία του εγκεφάλου, συνήθως σε έδαφος μίας αθηρωματικής πλάκας. Στο εμβολικό ΑΕΕ, ο θρόμβος αίματος ταξιδεύει με την κυκλοφορία του αίματος και αποφράσσει (σαν έμβολο) τον αυλό του αγγείου. Η προέλευση είναι συνήθως από την καρδιά πχ. σε κολπική μαρμαρυγή. Είτε πρόκειται για θρομβωτικό, είτε για εμβολικό επεισόδιο, το αποτέλεσμα είναι το ίδιο: ο εγκέφαλος στερείται αίματος, άρα από το οξυγόνο και τις άλλες θρεπτικές ουσίες. Αυτό προκαλεί νέκρωση της περιοχής εκείνης του εγκεφάλου που αντιστοιχεί στο αποφραγμένο αγγείο, γεγονός που μπορεί να προκαλέσει σοβαρές μόνιμες αναπηρίες ή και θάνατο.

Συμπτώματα-Σημεία

Ο τύπος των συμπτωμάτων-σημείων εξαρτάται από την περιοχή του εγκεφάλου στην οποία εντοπίζεται η βλάβη. Τα σοβαρά επεισόδια μπορεί να προκαλέσουν εκτεταμένη παράλυση και απώλεια της ικανότητας για ομιλία. Τα λιγότερα σοβαρά μπορούν να περάσουν απαρατήρητα για αρκετές ημέρες. Τα συμπτώματα συνήθως εμφανίζονται ξαφνικά και τις περισσότερες φορές επηρεάζουν μόνον τη μια πλευρά του σώματος. Συνήθη συμπτώματα και σημεία είναι η αδυναμία ή το μούδιασμα των μυών του προσώπου, του χεριού και του ποδιού και η δυσκολία ομιλίας ή κατάποσης. Επιπλέον, μπορούν να παρατηρηθούν σύγχυση, διαταραχές όρασης, ζάλη και απώλεια ισορροπίας. Αν η περιοχή του εγκεφάλου που επηρεάζεται είναι μεγάλη, τότε το οίδημα πιέζει όλο τον εγκέφαλο και ο ασθενής χάνει τις αισθήσεις του (πέφτει σε κώμα) με σαφή κίνδυνο για τη ζωή του.

Το παροδικό ισχαιμικό επεισόδιο (ΠΙΑ) διαρκεί λιγότερο από 24 ώρες, συχνά λίγα λεπτά. Το ΠΙΑ έχει τα ίδια ακριβώς συμπτώματα-σημεία με το κλασικό ΑΕΕ, απλά η κλινική εικόνα παρέρχεται. Το ένα τρίτο των ασθενών με ΠΙΑ, θα εμφανίσει τελικά μόνιμο ΑΕΕ.

Διάγνωση

Ο ιατρός θα υποπτευθεί το επεισόδιο βάσει του ιατρικού ιστορικού και της κλινικής εξέτασης. Θα γίνει αξονική τομογραφία (CT) ή μαγνητική τομογραφία (MRI) εγκεφάλου για να εκτιμηθεί περαιτέρω η περιοχή του εγκεφάλου που επλήγη και να καθοριστεί εάν πρόκειται για θρόμβο ή σπασμένο αγγείο. Θα γίνει ηλεκτροκαρδιογράφημα (ΗΚΓ) για να αποκλειστεί η πιθανότητα αρρυθμίας (κολπική μαρμαρυγή) και υπερηχογράφημα των καρωτίδων (αρτηριών) στον λαιμό, το οποίο μπορεί να αποκαλύψει εάν υπάρχει απόφραξη των αρτηριών που αιματώνουν τον εγκέφαλο.

Αντιμετώπιση

Ο τύπος του επεισοδίου καθορίζει τη θεραπεία. Παρά ταύτα, η επιβίωση μπορεί να εξαρτάται από την ταχύτητα διακομιδής στο τμήμα επειγόντων περιστατικών του πλησιέστερου νοσοκομείου. Εκεί, στα άτομα με ισχαιμικό επεισόδιο μπορεί να χορηγηθεί θρομβολυτική θεραπεία προκειμένου να διαλυθεί ο θρόμβος και να αποκατασταθεί η ροή του αίματος στην περιοχή της βλάβης. Ωστόσο, δεν μπορούν όλοι οι ασθενείς να λάβουν θρομβολυτική θεραπεία. Θα πρέπει να γίνει μια αξονική για να διαπιστωθεί εάν το ΑΕΕ οφείλεται σε θρόμβο ή σε αιμορραγία., γιατί εάν το εγκεφαλικό έχει προκληθεί από αιμορραγία, τα θρομβολυτικά φάρμακα μπορούν να προκαλέσουν περισσότερη αιμορραγία.

Επιπτώσεις

Το ΑΕΕ μπορεί να έχει μέτριες έως σοβαρές επιπτώσεις. Το ποσοστό αποκατάστασης μπορεί να είναι ασαφές για αρκετούς μήνες. Πολλά άτομα χρειάζονται αποκατάσταση όπως λογοθεραπεία, φυσιοθεραπεία και εργοθεραπεία.

Η θεραπεία πρέπει παράλληλα να στοχεύει και σε επιβαρυντικές καταστάσεις όπως υπέρταση, διαβήτη, κάπνισμα, τρόπο ζωής και υψηλά επίπεδα χοληστερόλης. Επίσης, μπορεί να προλάβει και περαιτέρω επεισόδια μειώνοντας ή εξαλείφοντας τα αίτια που προκάλεσαν το αρχικό επεισόδιο. Πολλοί ασθενείς το επιτυγχάνουν λαμβάνοντας φάρμακα που προλαμβάνουν τον σχηματισμό των θρόμβων. Άλλοι ασθενείς πρέπει να θέσουν υπό έλεγχο την υψηλή αρτηριακή πίεσή τους και να μειώσουν άλλους παράγοντες κινδύνου για πρόκληση επεισοδίου όπως διαβήτη, υψηλών επιπέδων χοληστερόλης, καπνίσματος και αυξημένου σωματικού βάρους.

Τα ΠΡΕΠΕΙ και τα ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ στην αντιμετώπιση του αγγειακού εγκεφαλικού επεισοδίου

- ✓ ΠΡΕΠΕΙ να διακόψετε το κάπνισμα.
- ✓ ΠΡΕΠΕΙ να λαμβάνετε τα φάρμακά σας σύμφωνα με τις οδηγίες του ιατρού σας.
- ✓ ΠΡΕΠΕΙ να ασκείστε σύμφωνα με τις οδηγίες του ιατρού σας.
- ✓ ΠΡΕΠΕΙ να ακολουθείτε δίαιτα με χαμηλά λιπαρά και να περιορίζετε σε

- μόνον ένα αλκοολούχο ποτό την ημέρα.
- ✓ **ΠΡΕΠΕΙ** να έχετε υπό έλεγχο την αρτηριακή σας πίεση, τα επίπεδα της χοληστερόλης και τον διαβήτη σας.
 - ✓ **ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ** να αγνοείτε τα συμπτώματα ενός επεισοδίου. Μπορεί να είναι ζήτημα ζωής ή θανάτου.

Το παρόν περιεχόμενο αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της Page Ltd και της 50και Ελλάς. Απαγορεύεται η ολική ή μερική αναδημοσίευσή του με οποιονδήποτε τρόπο, η ολική ή μερική αναπαραγωγή του με οποιονδήποτε μέσο, καθώς και η εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο χωρίς προηγούμενη σχετική άδεια του εκδότη. Ο διαδικτυακός τόπος www.pfizer.gr και οι εταιρίες Pfizer Hellas A.E., "Page Ltd" και «50και Ελλάς» δεν φέρουν καμία ευθύνη για το περιεχόμενο της δια του διαδικτυακού αυτού τόπου πληροφορίας, και γενικότερα δεν φέρουν καμία ευθύνη για το σύνολο του δι' αυτού προβαλλόμενου περιεχομένου (σε μορφή pdf ή σε άλλη μορφή). Αυτές οι πληροφορίες προορίζονται για γενική πληροφόρηση και ενημέρωση του κοινού και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν ν' αντικαταστήσουν τη συμβουλή γιατρού ή άλλου επαγγελματία υγείας.